

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.

THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA

Published weekly by
THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA
Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.
Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ одіаьку соціалістичного часопису для цілої Америки; она одна дає те знанє яке повинен мати кожний працюючий, класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світлі, то читай все „Робочий Народ“
„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man

На похиле дерево і кози скачуть.

В суботнім числі капіталістичного дневника „Трибуна“ з 20. с. м. надібуемо замітку під назвою „Соціалізм є кайзерівського походження“. Се є коротенький нарис проповіді, котру мав виголосити 21-го лютого методистський проповідник І. В. Б. Касвел.

Під впливом теперішньої європейської війни багато соціалістів похитнулись в напрямку націоналізму, а се дало нагоду людям мало свідомим на соціалістичній науді, оголосити соціалізм банкрутованим, ба навіть порівняти до німецького милитаризму (кайзеризму.)

Насамперед подаємо зміст тої проповіді, щоб понижши розібрати її точки, котрі виставляють соціалізм не в тім світлі, в яким він є в дійсності.

Ревренд Касвел каже ось що:
„Соціалізм є основно і діаметрально противний християнству“.

„Я кажу є переконання, бо я трохи сам не став соціалістом. Але коли я приглянув ся до роботи соціалістів, я побачив, як вона є противна християнству. Християнство стоїть за братерство усіх народів. Кляси урівнюють ся і цевають в демократизмі нашої релігії“.

„Навіяки соціалісти роблять класові суперечка та класову боротьбу основою поступу. Ся війна назавжди убива віру в спасенє людства через класову організацію та класову різницю“.

„Соціалізм є кайзеризм людського поступу. Ся наука основана на матеріалістичнім поясненю історії. Ся війна знов показує, як неправдива є ідея, що кожда війна походить з матеріальних та економічних причин“.

„Сьогодні Бельгія беть ся не за економічні здобутки, але за певний ідеал“.

„Німецька ідея про могутність, а матеріалістична наука історії соціалістів побудована на тій же самій ідваліні“.

„Християнство і соціалізм не можуть бути зміпані до купи. Я цілковито стою проти соціалізму“.

З вище наведених слів д. Касвела бачимо, що він сам „трохи не став соціалістом.“ І не ставши ним, береть ся бучно виступати проти того, чого не зрозумів.

Він, як Братець, не навидить усе, що лиш знаходить ся від Німців. Німці дали світові „науковий соціалізм“, „матеріалістичне розумінє історії“, „класову боротьбу“ і т. д. Долов з сим! бо то „зроблено в Німеччині“.

Бачучи, як соціалісти майже усіх воюючих держав виступали за війну, голосуючи за бюджетом та прокляюючи знищенє „милитаризму“, „царату“, „морського полцея“, то що — побожний реверенд заявляє, що соціалізм є противний християнству. Бач, християнство хочить запровадити братерство народів, ся релігія врівнює та згладьює класові нерівности, — а соціалізм проповідує класову боротьбу та ворожнечу між людьми.

„Свідчив ся циган своїми дітьми“, кажуть наші люди. Тай ше: „Порівняв червик з батогом“.

Ідею Христа було запровадженє „Царства божого між людьми на землі“. Ідея соціалістів є такий житевий устрій, в котрім усі мають стати рівними, як перед правом, так і економічно. Колективістичний устрій з його гаслом: „Спільна праця і средства виробу — окреме споживанє“. Християнство є інтернаціональним, так само і соціалізм. Але тепер в XX столітї християнство є лиш релігія, а соціалізм наукою суспільної перебудови. Такі річя не до порівняня.

Побожний реверенд з огидю відвертаєт ся від „закровавлених“, „роздорників“ соціалістів, кажучи, що теперішня війна переконала світ, що треба вищати соціалізм та братись до християнства.

Хай соціалісти провинились, але чи то вона почали війну? Чи не християне — царі проголосили сю різню людства? Чи не тисячі попів та проповідників бють ся в жовнірських мундурах, молючи ся на всіх мовах у сго-

ви погавелі своїм хрещеням та нехрещеням противникам. Чи самі методи не дали осток тисяч доларів на війну?

Нї, християнство в сій війні є гірший алочинець, ніж горстка соціалістів. Теперішне християнство кермує світом, і колиб його проводирим ходило о „мир на землі і в чоловіцїх благоволені“, то они моглиб спинити сю війну в одну хвилину.

Реврендови Касвелова не подобаєт ся класова боротьба між людьми. А хїба її соціалісти спричиняли. Богатіри борять ся з убогими вже від тисяч літ. Від тисяч літ істнують кляси. Соціалісти лиш хочуть спинити сю борню через скасованє кляс.

Добробій Касвел каже, що тепер, коли він „пропрів“ — буде завзятю боротвєт проти соціалізму.

Гайда! За се капіталісти платять, добре, що його церква межи богатирами на Брод-вей ул. Тверженє д. Касвела, що християнська релігія касує кляси „не штемє“ з дійсностю. Кляси втворила маєткова нерівність людей. А-ж тоді християнство скасувалоб кляси, колиб пани згадали слово Христа: „Продай маєток свій, розділя між убогими і піди за мною... Та далеко кудому до зайця! Зяки з кітками“.

Далі реверенд розписуєт ся про ідеальну війну, що провадить Бельгія. Певно наш реверенд так само розумієт ся і на державних відносинах Європи, як на соціалізмі, від чого він має бути „фаховиць“. Чомуж Люксембург „ідеально“ не опер ся німецькому наїздові? Бельгія був дуже промисловий край, котрий шкочив німецькому капіталізму. Величєні фабрика збрї в Бельгії не давали спокою німецьким фабрикантам збрї, от і „війна за ідею“.

Та усе ті жовніри мають своі ідеали. Росіяне визволяють Галичину, Польські легіони визволяють Польщу, Січові стрільці визволяють Україну, Французи визволяють Ельзац-Лотарангію, Англіки і Бельгійці визволяють Бельгію, Ромуни хочуть визволяти Семигород, Болгари — Македонію. Італіяне — Трент та Триєст. Усі мають „красні ідеї“.

Але колиб ті темні жовніри знали, що з їхньої крові розлитя за усе сї „визволеня“ скористаєт тільки горстка капіталістів, може стейтських, або навіть японських, то певно-б ті півголовка покидалиб стрільби і крикнули: „Пролетарі усіх країв єднайтєсь“.

Під впливом всіляких політичних обрахунків, в імя розвїтку капіталізму, в страху перед ордою російських вандалів, соціалісти воюючих держав зробили величєну помилку, що згодоились за війною. І се дає можливість всіляким реверендам проголошувати смєрть соціалізму.

На похиле дерево і кози скачуть.

Хай там таке сталоє. Але ми тї, що не находились в куряві порохового диму, що не закаляли своїх рук кровію братів пролетарів, маємо на подібні заяви, як д. Касвела крикнути:

Нї, же є соціалізм!
Долов війну!

Хай воскресне новий інтернаціонал!

Готуймєсь до соціальної революції!

Лист до Партії.

Дорогі Товариші!

На покликанє Екзекутивного Комітету я прибув до Вінніпегу займатя редакторське крісло в „Р. Н.“

Вудучи ше в Кобалт, я чув, як і всі Ви, пре якіє непорозуміння у Вінніпегу. Тепер побачивши все те на власні очі, вважаю за свій обовязок повідомити усе нашу партію про те, що дієт ся з українським відділом у Вінніпегу.

Як довідав ся, то ше від мвнувшого літа у нашім вінніпегськїм відділі не перестають сварки.

Причиною було не що инше, лишє дівчата. В „справу“ вмотались не мудрі тати і так діялось до повороту т. Гр. Ткачука з заходу.

Тоді перемогла свідома більшість і примусила роздорників облишити розвивачу партію дурні сварки, чисто особистого характеру.

Було пару тижнів в спокою. Відтак приїздить до Вінніпегу Василь Головацький з Судбуру. Являєт до секретара Екзекутивного Комітету тов. еремійчука і заявляє, що „він приїхав йому на голову“ і раз-два каже, щоб той ревагував з свого уряду. А проводирі попередних роздорників, тати дочок, садять Головацького на редактора „Р. Н.“

Коли Головацький відїздив з Судбуру, то заявляв товаришам Фінляндцям, що їде до Вінніпегу „реформував“ партію.

Хто його на се покликав? Не знали. Уже певно не Кобальтські товариші, котрі лєгочько віткнули позбутьсь такого зарвоумилого чоловіка. Во він приїхавши до Вінніпегу вилігїтмував ся членською книжочкою кобальтського відділу.

Скорше він приїхав сюди на поклик теоретиків соціалізму від спідниць.

На Головацькім тяжать грїхи за провокацію та розвиванє партії враз з Мир. Стечишином в 1912 р. Укр. Він, відїля не приймав його до партії, а сказав на сам перед очиститись перед Екс. Комітетом.

Нє бажаючи признати перед світом своєї провини, Головацький розпочав нищенє цілого укр. Він, відділу. Він поляє поміж жидівських та російських товаришів і став позвокувати собі в них сампачі.

Сї люди цілковито не знайомі з нашою У. С. Д. П., особаю ворожо настроєні до декотрих членів відділу — звязались бути зудіями.

Головацький ужив усіх підлостей, які лиш могла вигадати його головка, щоб утекти від осуду Екс. Комітету; він з'їгнурував навіть його істнованє!

Зібрав 7-ох киришників і заклав другий відділ, жадаючи від Манітобського Провінціального Комітету розвиваня нашого відділу!

Головацький старав ся виставити звичайну друкарську спілку „Р. Н.“ з друкарнею „Ранка“, як запроваднє „Р. Н.“ прозобетеріанам і инші несотворені річи.

Приклонники в Головацького „відділу“ квазували на П. Крата, що він хоче запровадити в провокаційний спосіб партію в шребітеріанську церкву. Щоб не лати ім в сей спосіб валата партії, П. Крат виступав а членства.

Се не помогло. Головацькому ровходить ся відобразити право членства в усіх 40 членів нашого вінніпегського відділу, знищати Екс. Ком. і дістати в свої руки „Р. Н.“, ради чого він приїхав з Судбуру, бо там уже йому є „організаторство“ не платять. А він жонатий і жити мусать.

Жидівські і російські товариші, не вважаючи на проєсти нашого Екс. Ком., що наша У. С. Д. П. є автономна і свої катні справи має сама полагоджувати, вибрали якийсь „мировий суд“, що має розглянути роздори викликані Головацьким.

На сїм „суді“ більше судить Головацький, а судїть тільки йому прилескують

Вони не хочуть ввати на увагу те, що зробив Головацький в Стечишином в 1912 р. Ба вони зрадника Стечишина ше звуть „товаришом“!

Далі, жадний не вмючи по українськи, мелють язиками за Головацьким, що „Р. Н.“ є націоналістична часопись, що, мовляв, про старокраєві українські справи вістки полає.

А спелуку Головацького з „У. Т.“ його офіри на ферлейвський „Народний Дім“ — того не хочуть бачити „нелицимірни суді“.

Пішуть доноси на нашу роботу до тов. Мартина, до „Котонс-віклі“.

Стядно подумати, що думаючи про себе, що вони „свідомі“ сї „суді“ дають ся себе водити за ніс такому як Головацький.

Замість того, щоб боротись з війною, брати участь в муніципальних виборах, організувати жидів та росіянів по-цілій Канаді, як се ми робимо, про що свідчать наша величєна робота — сї судї підтримуючи Головацького на носєтї удар в саме цендро нашої організації.

В очах Українців — соціалістів Головацький є киришник, демагог і „еманципатор“ чужих жінок, а вона хочуть посадити сю цяцю на „лідера“.

І от, Товариші, в таких гірких обставинах мені доводить ся брати в руки редагованє „Роб. Нар.“

Перед моїми очима встають ті руїни, що свого часу причинили Кремар, Стечишин і Головацький. Тепер знов готуєт ся нова руїна!

Правда, що в усіх відділах, окрім вінніпегського, (тай сей тримаєт ся міцно) ше спокій. Але Головацький тепер хоче розбити нашу усею У. С. Д. П. руками „братніх“ відділів.

Я звертаюсь до Вас Товариші з покликком: „Не даймо одній, підлій одиниці знищити нашу роботу „від 7-ох років“!“

Тримаймєсь купи! Досаєт уже наша партія натерпилась! Вже слухний час, щоб запровадити сталий спокій!

Товариші! Я візьму на себе відповідальність редагованя „Р. Н.“ лиш тоді, коли Ви приобцяєте поміч, а також видасьєт осуд довіря нашому Екс. Ком., котрий за один рік своєго істнованя вивів партію з того занепаду, в котрий пхнули були її Головацький з Стечишином.

Приготуймєсь до найскрайнішого! і колиб товариші з чужих відділів не залишили розвивати те, чого не будували, то нам буде треба зробити те, що радиє делегат старокраєвої соціалістичної партії тов. Е. Гуцайло: зробити нашу партію самостійною, аж доки инші товариші не навчуть ся нас шанувати!

Ваш за соціалізм

Мик. Г а ш к а.

Карл Д. Тампсон.

Як зарадити безробіттю?

Як-би хто дійсно хотів зарадити безробіттю, то єсть і простий спосіб.

Збереже він часу. Потім до нього головні і водне але зробити можна. А зробить ся пра, то безробітє буде прогнаним з краю віна.

Можна знайти спосіб як помогти безробітнім, алагодити і зменшити їх партії терцине — і се поно бути зробленим. Але шоко першою цілю є бити кінєць самому безробіттю; завести такий суспільний лад, в якому безробітє було-б неможливим.

А програма є така:
1. Хай нація збереже всі свої релігійні і оберне зиски роботи для безробітних, стейтєй дохід залізниць заувши рік виносить бл. 600 мільонів доларів значить, тільки гроша з вид' адерли з жителів і вложили в кінєші мартурту властителів.

Тепер гляньмо: як стротпі; були в націоналістичній скарбниці, а не в киші залізничних дуків, і вацжала лодати помічну безробітним — то вона час могла-б заставити праці мільон 346 тисяч да і дати їм пересічну вис америкаського робка т. є. 518 доларів в року. Розумієт ся, се за платня, однак такий лчим гниуть з голоду браку роботи.

По році праці тих д втворила-б всі гроші і правительстє їм заплатило, та це й яких 500 монад се. Во річ є док що наикька робітник пкує у двоє більше від що йому платять за ро. Так цілю нашої профсами залізничні зиски, працю мільонів д першого року, а двома нам сїдугоще. Та и інший спосіб дали-б жити ті зиски — при на скороченє робочого на підвищенє платні сїї, обезпеченя: т. п.

2. Другам важним ком у нашої прогр побни нація забрала вий трост. Зиска сего та вносьєт понад 40 оня доларів річно вварід посїдав сей тровіа мїг-ба обернути о вижки на даванєзань робітним. Се трий чера работі яких 877 людей цілий рік, а щді року їх праця не вернула-би сї гроші, було-б кілька соток надвижки. В сей сиюжна було-б дати робітнішому числову л слідуючий рік, або штии жите там са бітїням.

Так отже понад д ни безробітних малоботу, наколи-б значановано лиш тої дві і
3. А дальше прощо нарід забрав-б вий трост. Зиска се вносьєт 193 мільон Са сума оплатила працяу 273-ох тисяч ників через один р

4. Дальше приу мїста в цілій держе рали-б на себе трамвєвє. Зиска вих компанї в ці сагають 187 мільонів. Тама грїшнм